

παιδιά έχει πέρα. Μὲ σάκες, μὲ τσυχένια ρούχα, μὲ παπούτσια, ἀλλὰ τί νὰ τὸ κάνει; λείει ἡ μητέρα μου ποῦ εἶναι «Ὁδρέοιδοι»

— Δὲν πᾶς σκόλετο τώρα;

— Ὁχι. Θὰ μὲ δάσει ὁ πατέρας μου γύφτο. Νὰ χτῆς πῆγαμε μαζὺ στὰ γύφτικα τὸ σίδερο τοῦ κρεβάτιοῦ μας, νὰν τὸ διορθώσουμε. Καὶ εἴξερα. Νὰ μ' ἔδωκε ἐνείνας ὁ γύφτος νὰ τραβάω τὸ φουσερό. Ξέρω κι' ἄλλον ἕνα γύφτο πὺ μὲ μικρὸ ἀπόμ'ένα.

— Ἐσένι πιά δουλιὰ σ' ἄρῃσει;

— Κουρέας. Γικτὶ μαθαίνει; εὐκολα Σ' ἕνα μὴνα θὰ ξέρω νὰ ξουρίζω καὶ νὰ κόβω τὰ μαλλιά. Ἐ δὲ θὰ παίρνω δύο τρεῖς δεκάρες τὴν ἡμέρα; Καὶ τὰ μπαξίσια μου;

— Ξέρω κι' ἄλλον ἕνα κουρέα. Νὰ τόσοι σὰν κι' ἐμένα.... Μὰ ἡ μητέρα μου λείει καλλιτέρα νὰ μάθω τέχνη. Νὰ γίνω χτίστης, καὶ λείει τοῦ πατέρα μου νὰ φροντίσει νὰ μὲ δάσει πηλοφόρο. Νὰ γίνω μαλέτοικο. Σκέφτηκε σοδαρός.

Καὶ θὰ ἔχω εἰνὴ τὴν πλάκα γεμάτη πηλό, θὰ μοῦ τὴ φορτώνουνε καὶ θὰ τὴν ἀνεβάζω ἀπάνω στὰ γιαπιά. Κ' ἐπειτα σὰν μάθω καλά τὴν τέχνη θὰ μὲ φορτώνουνε πέτρες. Θὰ βάζω τὰ χέρια μου πίσω ἔτσι (γύρισε τὰ χέρια του πίσω, ἔνωσε τὰ δάχτυλα του, καμπούριασε καὶ λίγο) Ξέρω κι' ἄλλον ἕνα χτίστη σὰν κ' ἐμένα.

Βάστα μιὰ στιγμούλα νὰ παίξω τὸ σβούρα μου, φώναξε στὸν ἑαυτὸ του χαρούμενος.

Ἐχω δύο σβούρες, μοῦ εἶπε κ' ἰμένκ. Ἡ μία εἶναι καμπανέλι κ' ἡ ἄλλη βουϊστή.

Ἄς παίξω πρῶτα τὴ βουϊστή.

Ψυχὴ μου σβούριτσι! μονολογοῦσε ὅταν τῆς ἐδίπλωνε γύρω τῆς τὸ σπάγγο,

Ἄς τὴ ρίξω καρφώτο.

Πῆρε στάσι καὶ τὴν ἔρριξε

Βῆς μιμήθηκε κ' ἐκείνος τὴ φωνὴ τῆς σβούρας

ὅταν ἔπεφτε στὴ γῆ.

Ἐπειτα γονάτισε καὶ τὴν παρακολοῦθοσε ἀπὸ κοντά. Σὲ λίγο τὴν ἔφυσε στὸ κεφάλι.

Εἶδες πῶς τὸ πετάει τὸ σάλιο;... Εἶνε γιατί' ἔχει δυνάμη...

Ἐπειτα τὴν ἔδωκε στὸ χέρι του—πάντα καθὼς ἐγύριζε— καὶ μετὰ στὸ νύχι του, καὶ τὴν ἄφησε νὰ πέσει πάλι χάμω.

Τώρα κάνει τὸν τρέλλιανι εἶπε ὅταν ἡ σβούρα τρίκλιζε ἑτοιμὴ νὰ πέσει.

— Ξεφυλάει... ξανάπε, καὶ τὴν ἄρπαξε πρὶν πεθάνει.

Πάλι μὲ τὴν ἴδια λαχτάρα τὴν ἐτοίμαζε κ' ἔλεγε ἐνφ τὴν ἐσφιγγε.

— Μὲ πιάνει τρέλλα ὅσο τὴ βλέπω! Νάχαι πολλὰ λεφτὰ θὰν τ' ἀγόραζα ὅλα σβούρες!

Ξέρω καὶ τὴ ρίχνω ὀρθός, τὴ ρίχνω γονατιστός, τὴ ρίχνω καθιστός, καὶ τώρα μαθαίνω μπρούμπα.

— Ποιὸς σὲ μαθαίνει;

— Μόνος μου. Ἐχω μανία καὶ τὰ μαθαίνω ἀπὸ τὸ νοῦ μου. Ἄς τὴ ρίξω καθιστός.

Καὶ κάθισε μέσα στὰ χώματα μ' ἀνοιχτὰ τὰ πόδια.

— Ὁ σπάγγος σου γιατί' εἶναι πράσινος; τὸν ρώτησα.

— Τὸν ἔτριψα μὲ μολόχες.

Τὴν ἔρριξε.

Σωκράτη! Σωκράτη! στρίγγλισε μιὰ γυναίκα ἀπὸ μακριά. Σωκράτη!...

...Μετάχτηκε κ' ἐμάζεψε ὅλα μονομιάς.

Πέρασε τὸν μπόντο στὸ χέρι, διπλώθηκε στὴν μελερίνα, καὶ χωρὶς νὰ βιάζεται ξεκίνησε τάχα κουρασμένος.

— Ἐλα πάρε ἄλλη μιὰ δεκάρα.

Καθὼς τοῦ τὴν ἔρριξε τὴν ἔπιασε στὸν ἄερα.

— Μερσί μοῦ εἶπε μὲ ὑπόκλησι.

— Ὁρδουάρ.

ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΪ' ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

10.—

5

Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη πρωτοδιάβασε καὶ τὸν «Ἀρχιτέχτονα Σόλνες» τοῦ Ἰψεν καὶ στὴν Ἰλντα Βάγγελ νόμισε πῶς βρῆκε πολλὰ χαρακτηριστικὰ πρὸς τὴ δειχνάνε ἀδερχὴ τῆς Ἰλντας του. Καὶ τὰ λόγια της, λόγια τῆς Ἰλντας του ἀπαίρνε καὶ τὰ φερσίματά της, δικὰ της φερσίματα. Διάβασε καὶ ξαναδιάβασε τὸ δράμα τοῦ Ἰψεν καὶ ὥρες καὶ μέρες τὸ συλλογίστηκε. Ἡ Ἰλντα Βάγγελ δὲν εἶτανε πιά δημιουργημὰ τῆς φαντασίας. Εἶταν ἡ Ἰλντα ἡ πραγματικὴ, πρὸς ἐκείνησε ἀπὸ τόσο μακριὰ κ' ἦρθε νὰν τοῦ φέρει τὴ χαρὰ τῆς Νιότης, νὰν τοῦ φέρει ἀκόμα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τόσο τὴν ἀποξήτησε καὶ τόσο πεισματικὰ τοῦ τὴν ἀρνήθηκε ἡ ζωὴ.

— Σ' ἀποζητοῦσα στὴ ζωὴ καὶ σ' ἡῦρα στὸ βιβλίο! Ψιθύρισε ἕνα βράδι πρὸς καθότανε μοναχὸς του, ξαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, στὸ γραφεῖο του, καὶ πᾶντο σ' αὐτὰ τὰ λόγια, πρὸς ἀνεβαίνανε ἀνάεστα στὰ χεῖλιά του, αὐτοσκοπίασε κατὶ στίχους, πρὸς ὕστερα

σηκώθηκε καὶ τοῖς ἔρριξε στὸ χαρτί.

Σ' ἀποζητοῦσα στὴ ζωὴ καὶ σ' ἡῦρα στὸ βιβλίο,

ψυχὴ πλασμένη ἀπὸ κρίνα καὶ ἀπὸ ἀτσάλι,

Ψυχὴ αἰθερολάμνα καὶ ἐνερποπετοῦσα...

Ὁ Μοῦσα, πρὸς τὴν ἄρπα κρούς στὰ αἰθέρια πλάτια,

Ὁ κόρη, πρὸς τὴν ἄρπα ἀκούς ψηλάθε ἀπ' τοὺς αἰθέρες,

Ὁνειρο καὶ πραγματικότητά μαζί, ζωὴ καὶ ἥσυχια

Ἐλα, ὦ θέομαί σου, ἔλα,

κρούσε τὴ πόρτα μου τὴ σκεδρωμένη

κρούς' τῆνε ν' ἀνοιχτεῖ νὰ μπουὶν τὰ Νιάτα,

τὰ Νιάτα πρὸς τ' ἀποξήτω καὶ πρὸς τὰ τρέμω...

Ἰλντα Βάγγελ, κόρη τοῦ Βορρε,

τὸ χιόνι στὴν εἰδὴ καὶ ἂν ἔχεις, μέσκα

—τὸ ξέρω—στὴν ψυχὴ σου καίει βρολκάνος

καὶ φλέγμαι θωρώντας σε καὶ στάχτη

σκορπιέται ὅση ζωὴ μοῦ ἀπομένει.

Τί θέλω πιά νὰ ζήσω μιὰ καὶ σ' εἶδα,

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Πραξιτέλη 29 (ἐπάνω πάτωμα)

Συντρομὴ χρονιάτικη: Δρ. 20.

Βρίσκεται σὲ ὅλα τὰ κίосκια καὶ πωλιέται 20 λεπτά τὸ φύλλο.

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΡΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

— Ἀπὸ σήμερα θὰ βγαίνει ὁ Νουμὰς
μὲ 8 σελίδες κάθε Σαβάτο καὶ θὰ που-
λιέται τὸ κάθε φύλλο

20 — ΛΕΠΤΑ—20.

— Τὴν ἀντιπροσωπεΐα τοῦ «Νουμὰ» τὴν
ἔχει τὸ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩ-
ΛΕΙΟ Ε.Κουκλάρα (ὁδὸς Ἀκαδημίας 53,
ἀντικρὺ στὴ Ζωοδόχο Πηγῇ). Ἐκεῖ γρά-
φονται συντρομητές, πουλιῶνται περα-
σμένα φύλλα κτλ. κτλ.

— Στὴ Θεσσαλονίκη ὁ Νουμὰς πωλιέ-
ται στὸ Βιβλιοπωλεῖο Καστρινάκη καὶ
Γεωργαντᾶ (ὁδὸς Ἑλ. Βενιζέλου ἀρ. 105.

μιά κι' ἀκουσα τὴν προσταγὴ σου;

«— Πάντα

Ψηλά, καὶ πὺ ψηλά, πρὸς τοὺς αἰθέρες,
«τὴν ἄρπα τὴν αἰολικὴν ν' ἀκούσεις!... Τότε
καὶ μόνο τότε θὰ γενῶ δική σου...
«Τότε καὶ μόνο τότε ἡ ἀγκυλιὰ μου
«θα σοῦ ἀνοίξει καὶ μόνο τότε
«ἡ Νιότη μου καὶ Νιότη σου θὰ γίνει!...»

Παρθένε, ποῦ ὁ ἥλιος τῷ μαλλίῳ σου
τὸν ἥλιο τῆς ψυχῆς σου ἀντιπεγγίζει, ἔλα...
ἢ ἔλα καὶ σοῦ ἔστησα τὸ θρόνο
στὸ «Ρόδινον Βασίλειον»... ὦ, ἔλα,
κ' ἡ προσταγὴ σου θὰ νὰ γίνῃ:

— Πάντα

Ψηλά καὶ πὺ ψηλά, ὡς τὴν κορφήν ἀπάνω,
τὴν ἄρπα τὴν αἰολικὴν ν' ἀκούσω, τὸ τραγοῦδι
νᾶκούσω τῆς Ἀγάπης κι' ἄς πεθάνω.

Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ δὲν τῆς τῷστειλε. Ἕνα αὐτοσκο-
δίασμα τῆς στιγμῆς, ποιά ἀξία μπεροῦσε νᾶχει γιὰ
νὰν τὸ δεῖ κ' Ἐκείνη;

— Ἐπειτα δὲν εἶναι κι' ὅλο δικό της! συλλογί-
στηκε. Ἀνῆκει καὶ στὴν Ἴλντα τοῦ Ἰψεν. Καὶ σὰν
δὲν μπορῶ νὰν τὸ σταῶ καὶ στίς δυό, ὡς μένει κα-
λύτερα κλεισμένο στὸ σιρτάρι μου!...

Χάρηκε καὶ λυπήθηκε μαζί, ἅμα σ' ἓνα γράμμα
τῆς τοῦ γραφῆ πὼς μπορεῖ καμιά μέρα, καὶ γλήγορα
μάλιστα, ποιὸς ξέρει! νάρθει στὴν Ἀθήνα. «Τότε,
τοῦ γραφῆ, θὰ μάθεις τἀληθινὸ μου τῶνομα, καθὼς
καὶ τὴ φαμελιά μου, θὰν τὰ μάθεις ὅλα τότε, γιὰτὶ
τώρα σὲ σώνει νὰ ξέρεις πὼς γράφω καὶ γὼ σὰν καὶ
σένα, ἂν κι' ἀκόμη δὲν τύπωσα τίποτα καὶ πὼς πα-
ραδίνω σὲ δυὸ τρία στίγια μαθήματα σὲ παιδιά:
Εἶμαι καὶ δασκαλοῦλα, βλέπεις. Μάθε το κι' αὐτό».

Νάρθει στὴν Ἀθήνα: Ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελε κι'
ἄλλο ποῦ δὲν ἔτρεμε. Νὰν τὴ γνωρίσει κι' ἀπὸ κοντά,
νὰν τὴ χαρεῖ, ν' ἀκούσει καὶ τὴ φωνὴ τῆς, τὴ γλυκειά
τῆς τὴ φωνή, γιὰτὶ δὲ γίνεται, γλυκειὰ θάνατι ἡ φω-
νούλα τῆς, κελᾶδημα, ἀφοῦ τόσο γλυκὰ εἵντουσαν τὰ
λόγια ποῦ τοῦ γραφῆ. Μὰ πάλι νάρθει ἐδῶ, καὶ τί νὰ
δεῖ; Ἕνα ἐρείπιο τοῦ χρόνου, ἓνα γέρο ἀσπρομάλλη—
ἓνα κουρέλι τῆς ζωῆς.

— Ἀχ, ἡ ἀγάπη, γιὰτὶ νὰ μᾶς ἔρχεται τόσο ἀρ-
γὰ, στὸ βράδιασμα; ἔλεγε.

Καὶ τῆς ἀπάντησε πὼς τὸ χάρηκε, τὸ καταχάρη-
κε, ποῦ θάρθει, μὰ πότε; «Κι' ἂν ὅταν ἔθεις, τῆς
ἔγραψε, καὶ δὲ μὲ βρεῖς στὴ ζωὴ, μὴ βαρεθεῖς νὰ πᾶ-
ὡς τὸ κοιμητήρι. Ἐκεῖ— καὶ τῆς περιέγραψε τὸ μέρος—
θὰ βρεῖς ἓναν τάφο μὲ πλάκα στρωμένο ποῦ θάχει
μὴ κωλῶνα σκούρα μαρμαρένια, σὰν ὀβελίσκο. Ἀπὸ
κάτου κεῖ θάμει θαμένος, σιμὰ στοὺς δικούς μου, καὶ
θὰ καρτερῶ ἀπὸ σένα, ὅχι ἓνα δάκρι, μὰ ἓνα λουλούδι,
πρῶτο καὶ στερνὸ λόγο σου ποῦ θ' ἀκούσω ἀπὸ
κοντά».

Γέλασε, λέει, ἅμα διάβασε τὸ γράμμα του αὐτό.
Σὲ καλὸ του! -Ἐκείνη τοῦ μιλοῦσε γιὰ μελλούμενο
ταξίδι κι' αὐτὸς τῆς ἀπαντοῦσε μὲ τάφους καὶ μὲ θα-
νάτους! Ἀ, μὰ τέτια λόγια καθόλου δὲν τῆς ἀρέσανε
Καὶ πρώτη φορὰ τοῦ γραφῆ μὲ κάπιο θυμὸ.

Μὰ κ' ἔκανε ἀρχὴ τὸ πῆρε, φαίνεται, συνήθειο
στὰ γράμματά της πάντα, ὅσο γλυκὰ κι' ὅσο φυσικὰ
κι' ἂν ἤντουσαν νὰν τοῦ ρήχνει ποῦ καὶ ποῦ καὶ
καμιά κεντιὰ. Πότε πὼς τὴ βαρέθηκε καὶ δὲν τὴν
ἀγαπᾷ πιά, πότε πὼς αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ αἰσθάνε-
ται ἀγάπη, ἔρωτα, μαθές, γι' αὐτόνε μὰ μοναχὰ φι-
λία μεγάλη κ' ἐχτίμηση, καὶ πότε τοῦτο, πότε κείνο,
πάντα λόγια τέτια ποῦ τὸν ἐνοχλοῦσαν, τὸν ἐνυ-
ριάζανε, τὸν ἐμελαχολοῦσαν φριχτά.

Οἱ σύμβουλοί του, ἡ Θούλα καὶ ἡ Λίνα, ἔπροπα-
θοῦσαν νὰν τοῦ τὰ ξηγοῦνε αὐτά, ὡς καμώματα ἔρω-
τικά, εἶναι κ' ἡ ἡλικία, βλέπεις, παιδί ἀκόμα, κι' ὁ
Παῦλος, ὅσο κι' ἂν εἶχε πῆρα ἀπὸ τὴ ζωὴ, πάντα ἡ

δείλια τούχε απομένει μέσα στην ψυχή, μιὰ δείλια μπρός στις γυναίκες και μιὰ πεποίθηση πώς τοῦ ἄ-
τανε γραμμένο νὰ μὴν ἀγῆπηθῇ ποτέ.

Σ' ἓνα γράμμα της τοῦγραφε : «Κάποτε μοῦγραψες πὼς θὰ πῆψεις νὰ μ' ἀγαπᾷς μόνο σὰν πέσω στὴ συνειδήσή σου, Τὸ θυμάσαι ; Τὸ πέσιμο αὐτὸ τὸ περιμένω ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα. Μπορεῖ καὶ νὰ εἶμαι πεσμένη τώρα. Εἶναι ἀλήθεια ; Θὰ μὲ ἰδεῖς μιὰ μέρα. Καὶ τότε πρῶτα στὴν ἐρώτησή μου αὐτὴ θέλω νὰ παντῆσεις ».

Τῆς ἀπάντησε : «Στὴ συνειδήσή μου στέκεσαι ψηλά. πολὺ ψηλά, Δὲν τὴν ἄγγιξες καθόλου τὴ συνειδήσή μου. Τὰ νεῦρα μου τᾶμοιρα μοναχὰ τὰ κακομεταχειρίστηκες καὶ τὰ κακομεταχειρίζεσαι ἀλύπητα».

Τὰ λόγι' αὐτὰ τὴν Ἰλντα τὴ συνετίσανε, φαίνεται, γιατί τὰ γράμματά της τὰ κατοπινὰ ἐρχόντουσαν ταχτικά πάντοτε, μὲ κάθε ταχυδρομεῖο κ' εἶτανε γιομάτα καλοσύνη καὶ ἀγάπη. Οὔτε πειράγματα πιά οὔτε σταυρώματα. Γαλήνὰ κ' εὐνοδιασμένα.

6

Σ' ἓνα γράμμα της τοῦδινε τὴν ἰδέα ἐνὸς ρομάντζου. «Μὲς στ' ἄγιο βῆμα τῆς ψυχῆς» νὰν τὸνομάσουμε, τοῦγραφε. Κ' ἔτσι πάνου κάτου νάσαι. Δυὸ ἀγαπιούνται δίχως νὰ γνωρίζονται προσωπικά. Νὰ ζοῦνε μακριὰ ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Καὶ ἀδιάφορο ἂν εἶναι γέρος ἐκεῖνος καὶ νέα ἐκεῖνη, ἢ τᾶνάποδο. Ὅμορφοι ἢ ἄσχημοι, τὸ ἴδιο. Τὸ ἐξωτερικὸ τοὺς ἐγὼ δὲ θάχει καμιὰ σημασίαν, ἀφοῦ τὸ ἐγὼ αὐτὸ δὲ θὰ παίξει κανένα ρόλο στὴ ζωὴ τοὺς καὶ στὴν ἀγάπη τοὺς. Μόνο τὴν ψυχὴ θὰ γνωρίσει ὁ ἓνας τᾷλλουνοῦ καὶ οἱ ψυχὲς αὐτὲς θὰ βρεθοῦν τόσο ταιριασμένες πού θὰ γαπηθοῦνε θερμὰ. Μετὰ χρόνια ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δυὸ πεθαίνει, μὰ ἡ ἀγάπη δὲ σβῆνει, γιατί καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατη».

Αὐτὴ θάσαι ἡ οὐσία τοῦ ἔργου. Μὰ τὰ καθέκαστα θὰ τᾶβρισκε καὶ θὰ τᾶπλαθε αὐτός. Τοῦδινε κ' ἐκεῖνη μερικὰ. Θὰ πλάθανε καὶ ἄλλα, ὅσο θὰ προχωροῦσε τὸ ἔργο. «Καὶ τώρα, θέλεις νὰν τὸ γράψουμε μαζί ; Θέλεις μοναχός σου ; Θέλεις ἐγώ ; Ὅ,τι θέλεις, θὰ γίνει».

Τοῦ Παύλου τοῦ ἄρσεε ἡ ἰδέα. Μὰ νὰν τὸ γράφει ἐκεῖνη τὸ ρομάντζο. Ἔτσι πού τῷπιασε, καλὸ θὰ βγεῖ. Τὸ ἔξερει. Κι ἀκόμα, ἐκεῖνη εἶναι νέα, ἔχει ὅλη τὴν ὁρμή, ὅλη τὴ ἡροσὶὰ τῆς νιότης. Ἐχει καὶ τὶς ἐπιτίδες τῆς νιότης, πούσαι κι αὐτὸ χάρισμα σημαντικό γιὰ ἓνα συγγραφέα. Ἄς τὸ γράφει λοιπόν, καὶ ἅμα τὸ γράφει, τοῦ τὸ στέλνει καὶ βάζει κι αὐτὸς καμιὰ πεννιά, ἃ χρειάζεται.

Τὸ δέχτηκε. Καὶ στὰ κατοπινὰ γράμματα τοῦγραφε πὼς τᾶρχίνησε καὶ πὼς προχωρεῖ. Μὰ δὲν τὸ βιάζει. Σιγὰ σιγὰ τὸ δουλεύει γιὰ νὰ βγεῖ καλὸ. Καὶ στὰ γράμματά της τοῦ τῷγραφε «Τὸ ρομάντζο μας» κοὶ αὐτὸ τὰ «μας» τὸν κατασυνκινούσε.

Νὰ, ὅμως πού ἐξημέρωσε στὴ ζωὴ του καὶ ἡ πα-
σαλιά. Καὶ τὴν πασαλιά δὲ τοῦ τὴν μὴνούσανει οἱ χαρμόσυνες καμπάνες, μιὰ ἓνα γράμμα της πού τοῦ ἀνάγγεινε πὼς τὴν ἐρχόμενη Δευτέρα ξεκινᾷνε, θά-
χουν ξεκινήσει κιόλας τώρα πού θὰ διαβάσει τὸ γράμμα της, γιὰ νάρθουνε μέσο Δεδεαγάτς στὴν Ἀθήνα. Ἡ ζωὴ ἐδῶ, στὴν Πόλη, κατάντησε πιά ἀφόρμη μ' αὐτοὺς τοὺς παλιότουρκους καὶ τὰ κατὰ-
φερε ὁ ἀδερφός μου, πού τᾶχει καλὰ μὲ κάπιοι ση-
μαντικὰ νεότουρκο, νὰ πάρουμε τὰ πασαπόρτια μας καὶ νὰ φύγουμε. Ὁ ἀδερφός μου θὰ μείνει λίγο στὴν Ἀθήνα, γιατί εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγει ἀμέσως γιὰ τὴν Εὐρώπη γιὰ κάτι δουλιές του, καὶ γὼ θὰ μείνω μόνη μου ὅσο νὰ γυρίσει. Ἀντὶ τὴν Εὐρώπη πού μοῦ πρότεινε, προτίμησα ἐγὼ τὴν Ἀθήνα, γιατί ἔτσι θάμαι κοντὰ σου. Τώρα λοιπὸν, θέλοντας καὶ μὴ, θὰ μὲ βοηθήσεις στὸ ρομάντζο μας, θὰν τὸ γράψουμε μαζί».

Τὸ γράμμα τὸ διάβασε στὴν πόστα ὁ Παῦλος καὶ ἀρχίνησε νὰ χαμογελάει, ἀπὸ τὴ μεγάλη του τὴ χαρὰ, σὰ μωρὸ παιδί. Πῆδησε σὲ μιὰν ἄμαξα καὶ ἅμα μπήκε στὸ σπίτι τοῦ ἀρχίνησε νὰ φωνάζει :

— Ἐρχεται ! Ἐρχεται !

7

Μὲ τὴ Θούλα καὶ μὲ τὴ Λίνα ἀρχινήσανε νὰ με-
τράνε τίς μέρες, ἀκόμα καὶ τίς ὥρες. Σήμερα, Δευ-
τέρα, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Πόλη. Παρασκευὴ, βία Σαβᾶτο, θάσαι δῶ. Φυσικά, δὲ θάρθεῖ ἀμέσως σπίτι, μὰ τὴν Κυριακὴ δίχως ἄλλο θὰ τοὺς κάνει τὴ βίβλα καὶ τὴν Κυριακὴ τὸ μεσημέρι νὰν τοὺς κρατήσουνε, ἀφοῦ θάρθεῖ μὲ τὸν ἀδερφό της, νὰ φάνε μαζί τους.

Μὰ μιὰ πού ὁ ἀδερφός της θὰ φύγει γιὰ τὴν Εὐ-
ρώπη, γιατί νὰ μὴν καθίσει σπίτι τοὺς, μαζί τους ; Δωμάτιο ἔχουνε, κείνο τὸ μεγάλο τὸ προσηλιακό, πρὸς τὸν κῆπο. Ἀπὸ περιποίηση, ἄλλο τίποτε. Θάχει καὶ τὴ συντροφιά τῆς Θούλας καὶ τῆς Λίνας. Νὰ τῆς τὸ προτείνουνε λοιπὸν ἀμέσως, μόλις θάρθεῖ νὰν τοὺς χαιρετήσῃ, καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ δεχτεῖ. Ὁ ἀ-
δερφός της ... Μὰ ἀφοῦ εἶναι ἀδερφός της, μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καλὸς κι αὐτός ;

Μπὰ ! Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν περιμένουνε νάρθεῖ νὰν τοὺς κάνει τὴ βίβλα ; Καὶ δὲν πάνε αὐτοὶ νὰν τοὺς ὑποδεχτοῦνε ; Σώνει πού μάθανε πότε ἔρχεται τὸ βαπόρι ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη καὶ νὰ κατεβθοῦνε στὸ Πειραιᾶ. Ἄ δὲν ἔρθῃ μὲ τὸ ἓνα, θάρθεῖ μὲ τὸ ἄλλο. Ἐπιτέλους μὲ κάπιο θάρθεῖ. Καὶ βαλθῆκαν ἀμέσως, μὲ σπουδὴ, στὸ συγγύρισμα τοῦ σπιτιοῦ.

— Καρτερούμε τὴ Μούσα ! ἔλεγε γελαστὰ.

— Καρτερούμε τὴν ἀδερφοῦλα ! λέγανε ἡ Θούλα καὶ ἡ Λίνα.

Τῷπανε καὶ στὸν Πέτρο, μιὰ κ' ἔπρεπε νὰν τὸ ἔξερει καὶ κείνος. Μὰ ὁ Πέτρος δὲ γέλασε καὶ δὲν κοροῖδεψε, ὅπως τὸ φοβότανε ὁ Παῦλος. Τὸ ἐναντίο, τρυφερό-

καρδός κ' αίσταντικός καθώς εΐτανε, κατασυγκινήθηκε.

«Όλα λοιπόν εΐντουσαν έτοιμα. Οί μέρες ζυγώνανε. Ο Παύλος είχε ρωτήσει στο ταχυδρομείο κ' είχε μάθει πότε έρχεται βαπόρι από τη Σαλονίκη. Τό Σαβάτο τάπομεσήμερο· μ'ά έρχεται κι άλλο την Κυριακή.

— Μ'ε το αύριανό θ'ά μ'ας έρθει, δ'ε γίνεται!... το'ς εΐπε γυρίζοντας από την πόστα, την Παρασκευή τ'ό μεσημέρι. Αύριο λοιπόν από τ'ό μεσημέρι ν'ά κατεβούμε στον Πειραιά. Τρ'ώμε κάτω...

Ο Πέτρος δ'εν είχε έρθει ακόμη για τ'ό φαή. Τ'όν περιμένανε. Ο Παύλος είχε καθίσει σ'ε μι'ά πολυθρόνα, στην τραπεζαρία. Γονατισμένες ή Θούλα και ή Αίνα, ή μι'ά στα δεξιά του και ή άλλη στ'αριστερά, άκουμπούσανε τ'α χέρια τους στα γόνατά του στοργικά και γλυκομιλούσανε. Όλ' ή κουβέντα τους, φυσικά, για την αύριανή τη μεγάλη την ήμέρα. Ο Παύλος δ'ε μιλούσε, τίς άκουγε. Η ψυχή του ταξίδευσ'ε σ'ε όνειρα παραδεισεΐνια. Έΐχ'ε πλάι στην αγάπη ό; τώρα, μ'ά ν'ά, σήμερα π'ού σήμωνα ή μέρα του! Θ'αν τη χαρ'ε την αγάπη κι' αυτός, θ'ά αίστανθ'ε τη δροσιά της και τ'α μύρα της.

Ξάφνω ή Θούλα και ή Αίνα σταματήσανε την κουβέντα τους. Τρομαγμένες κοιτάζανε τ'όν Παύλο, πιάσανε τ'ό χ'έρι του, τ'ού μιλήσανε. Τίποτε. Πεταχτήκανε πάνον. Μπήζανε τίς φωνές.

Ο Παύλος εΐτανε νεκρός. Η καρδιά π'ού τόσο δούλεψε και πόνεσε, σταμάτησε ξαφνικά. Τ'ό κεφάλι είχε γείρει κουρασμένο στα στήθια...

ΤΕΛΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ «ΘΕΛΛΟΥ»

Στίς 26 τ'ού 'Οκτώβρη τ'ό βράδι, δόθηκε μι'ά διαλεκτή παράσταση στο «Δημοτικό Θέατρο», μ'ε τ'ό Σαιξπηρικό δράμα τ'όν «Οθέλλο». Ο ήθοποιός κ. Μαδρίς κράτησε τ'ό βαρύτατο ρόλο τ'ού Μάουρου τ'ης Βενετούς μ'ε πολλή προσοχή κ' έδειξε π'ώς ψυχολόγησε μ'ε σπουδή και μελέτη την εκτέλεση. Φανερό ή εΐτανε ή επίδρασή του από την παραδομένη γαλλική σχολή τ'ης τραγωδίας, π'ού κυριώτερος αντιπρόσωπός της στάθηκε ό Μον'ε Σουλ'ής.

Ο κ. Θωμάς Οικονόμου στο πρόσωπο τ'ού 'Ιάγου κράτησε την ενότητα κι αρμονικότητα π'ού πρέπει πάντα ν'ά χαρακτηρίζη τ'ό παίξιμο τ'ού καλοσυνεΐδητου και μορφωμένου ήθοποιού. Κ' ή Δυσδαιμόνα π'ήρε μι'αν όνειρεμένη γαλήνη στην ψυχή μ'ε την εμφάνιση τ'ης κυρίας Θεώνης Δρακοπούλου, τ'ης γνώριμης «Μυρτιώτισσας» στους φίλους τ'ού «Νουμά». Δύσκολα οί γνωστές γυναίκες τ'ού θεάτρου μ'ας μπο-

ρ'ούνε ν'ά ζωντανέψουν μ'ε τόση γνώση και τετοιο βάθος συγκρατητό ένα ρόλο τραγωδίας π'ού ό λυρισμός του κρύβει τη δυσκολία τ'ης επιτυχίας. Τ'ό γνώρισμα τ'ης ζωής, σ' όλους τ'ους κύκλους της, κανείς ούσιαστικώτερα δ'εν τ'ό αίστάνεται από τ'όν άνθρωπο π'ού μέσα του σαλεύει τ'ης ιερής ποιήσης ό κόσμος ό μυστικός.

ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Στο Κάιρο άρχίνησε ν'ά γίνεται μι'ά κίνηση γερή για τη Δημοτική. Έξ'όν από τ'ό «Έντευκτήριο Καΐρου» (άσκημος τίτλος!) π'ού τ'ό ίδρύσανε πέρσι δικ'α μ'ας παιδιά, κι από τ'ό περιοδικό «Φοίνικας», ν'ά τώρα και τ'ρίτο κέντρο δημοτικιστικό, ή 'Ομάδα. Οί ιδρυταί της μ'ας άναγγείλανε μ' ένα γράμμα, γιομάτο σεβασμό και αγάπη, την ίδρυσή της και μ'ας στείλανε και τ'ό καταστατικό της, κάλοτυπωμένο και σύντομο· από 9 άρθρα, π'ού άξίζει ν'ά ξανατυπώσουμε δ'ω τ'ό δεύτερο π'ού δείχνουνε σ' αυτό τέλεια και παληκαρία τίς ιδέες τους.

Άρθρο 2.

Μέλη τ'ης «Δημοτικιστικής 'Ομάδας» γίνονται εκείνοι π'ού άναγνωρίζουν:

α' π'ώς ή καθαρεύουσα εΐναι μι'ά γλώσσα ψεύτικη και βλαβερή,

β' π'ώς ή κοινή δημοτική εΐνε ζωντανή και π'ώς αυτή μπορεί και πρέπει ν'ά πάρει τη θέση τ'ης καθαρεύουσας, π'ού εΐναι ξένη για τη ζωή μ'ας,

γ' π'ώς ύπάρχει μι'ά Πανελλήνια κοινή δημοτική γλώσσα, π'ού άπαλλάχτηκε από τ'α ιδιώματα και διάλεκτες και π'ού βάση έχει τ'α δημοτικά μ'ας τραγούδια και τ'α έργα τ'ού Σολωμού, Βαλαωρίτη, Ψυχάρη, Παλαμά,

δ' π'ώς ή γλώσσα μ'ας, σ'ά χρειαστ'ε νέες λέξεις για ν'ά παραστήσει νέες έννοιες, θ'ά τίς πάρει από την αρχαία μ'ας, από την καθαρεύουσα κι από όπου άλλο'ό, μ'ά θ'ά τίς αλλάξει σύφωνα μ'ε π'ους δικούς της κανόνες.

Σκοπός τ'ης «'Ομάδας» εΐναι κατά τ'ό Καταστατικό «ν'ά διαδώσει την ιδέα π'ώς μόνο στην πανελλήνια κοινή δημοτική γλώσσα μπορεί και πρέπει ν'ά γίνεται ή ή εκπαίδευση τ'ών παιδιών μ'ας.

Πάνου σ' ένα τέτιο πρόγραμμα άξίζει ν'ά γίνουν κι' άλλο'ό, όπου ύπάρχουνε μελετημένοι Ρωμηοί, παρ'όμοια κέντρα για ν'ά τραθήζη τ'ό δρόμο τ'ης ή 'Ιδέα.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΕΛΗ

Όδός Μιλιτιάδου άριθ. 1